

1. Testa nosaukums

NSE (NEIRONSPECIFISKĀ ENOLĀZE)

2. Angļu val. - *Neuron-specific enolase*

3. Īss raksturojums

NSE ir šūnu specifisks glikolītisko enzīmu enolāzes izoenzīms. NSE tiek uzskatīts par vērtīgu audzēja marķieri sīkšūnu plaušu vēža (SPV) uzraudzībā. Atklāts, ka NSE līmenis sīkšūnu plaušu vēža pacientiem korelē ar audzēja stadiju, metastāžu vietām un ārstēšanas rezultātu.

Paaugstināts NSE līmenis novērots arī nesīkšūnu plaušu vēža (NSPV) gadījumos, tomēr šī marķiera prediktīvā un prognostiskā loma attiecībā uz NSPV joprojām tiek apspriesta.

Paaugstināts NSE līmenis serumā atklāts visām neiroblastomas stadijām.

Paaugstināts NSE līmenis ir iespējams ļaundabīgu neuroendokrīno slimību gadījumā, taču arī dažādu citu audzēju slimību un klīnisku patoloģiju, tostarp melanomas, seminomas, nieru šūnu karcinomas, ādas Merkela šūnu audzēju, karcinoidu audzēju, disgerminomu un nenobriedušu teratomu, ļaundabīgas feohromocitomas, galvas traumas izraisītu cerebrālo audu bojājumu vai sekojoša išēmiskā insulta, intracerebrālas hemorāģijas, smadzeņu iekaisumu un Kreicfelda-Jakoba slimības gadījumā.

4. Metode - elektroķīmiskā luminiscence. *Roche Diagnostics.*

5. Stobriņa marķējums, asiņu uzglabāšanas laiks, izmeklējamais materiāls

- Marķējums - sarkans vai dzeltens stobriņš (bez antikoagulanta).
- Izmeklējamais materiāls - serums.
- Nelietot plazmu. Centrifugēt asinis 1 stundas laikā. NSE eritrocītos un trombocītos izraisa paaugstinātas rezultātu vērtības hemolizētiem vai nepareizi centrifugētiem paraugiem (piemēram, pārāk ilga glabāšana pirms centrifugēšanas).
- Uzglabāšanas laiks:
 - istabas temperatūrā (15-25 °C) - stabils 2 dienas;
 - ledusskapī (2-8 °C) - 5 dienas;
 - sasaldēts (-20 °C) - 3 mēnešus.

6. Referentās vērtības

< 16,3 ng/ml

7. Ietekmējošie faktori

Pacientiem, kuriem tiek veikta terapija ar lielām biotīna (B7 vitamīns) devām (t.i., > 5 mg/ dienā), paraugus nedrīkst ņemt vismaz 8 stundas pēc pēdējās biotīna ievadīšanas.

8. Novirzes no normas

↑ Bronhu karcinoma.

Neuroblastoma.

Apudoma (audzēji, kas iegūti no APUD šūnām, no kurām daudzas izdala hormonus, piemēram, insulīnoma un gastrinoma).

Seminoma.

Citi audzēji: smadzeņu un nieru audzēji, melanoma, feohromocitoma.

Labdabīgas slimības - plaušu un cerebrālās (sk. 3. punktu).